

VATTENRÅDET – Vänerns sydöstra tillflöden

Protokoll fört den 16 april 2021 vid sammanträde med styrelsen via Zoom.us 09.00-12.00.

Dan Gabrielsson, Falköping
Daniel Andersson, Skara
David Hillström, Essunga
Ronny Norrman, Herrljunga
Johan Hillström, V-kraften
Monica Gregner, kassaförvaltare
Kjell Gustafsson, valberedning (20 min)

Johnny Johansson, Götene
Inger Broberg, Ulricehamn
Kenneth Svensson, Lidköping
Stefan Aldén, LRF
Lennart Sundh, sekreterare
Anna Grände, Vattensamordnare

1. Ordförande öppnar mötet

Ordföranden öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

2. Justeringsperson

Daniel Andersson utses till justeringsperson.

7. Årsmötet 28 maj

* Valberedningen har ordet.

Kjell Gustafsson från Götene och valberedningen redogör för känt läge inom styrelsen. På frågan om eventuella förändringar aviseras att David Hillström tar över efter Pontus Aghamn, Essunga kommun från och med idag. Maria Toll har under senare halvan av 2020 tagit över efter Tobias Leverin, Grästorp. I övrigt är det inget känt om förändringar i nuvarande styrelse. När det gäller revisorer så finns idag två ordinarie personer men två revisorssuppleanter saknas dessvärre. Kjell menar att det bör gå att hitta två suppleanter inom kommunernas förvaltningar.

Kjell föreslår även att man kanske kan göra en informationsinsats gentemot kommunfullmäktige i medlemskommunerna som en del i strävan att få fram personer med särskilt intresse för Vattenrådets frågor och att underlätta rekryteringen av bl.a. revisorer.

3. Rapport från Vattensamordnare Anna Grände

Anna berättar om hur arbetet med att sätta LOVA-projektet fortskrider. Av större händelser utgör bildandet av en mellankommunal samverkansgrupp en viktig del. Ett möte har hållits där alla utom en kommun deltog. Målet med gruppen är att öka aktiviteten och jämna ut vattenarbetet mellan kommunerna. LONA-projekt om framtagande av underlag för framtida dammar och våtmarker har diskuterats liksom att utse pilotområden där särskilda ansträngningar görs för att åstadkomma praktiska åtgärder inom verksamhetsområdet. Även en samverkansgrupp där regionen åtgärdssamordnare/ vattensamordnare deltar har kommit igång, till viss del beroende på Annas insatser.

Hemsidan har vidareutvecklats och förevisas för styrelsen. Varje sida varav en del med helt ny information tittas in på och visas. Den nya versionen är mer insäljande än vår tidigare och gynnar framtida nya kontakter med vattenintressenter, bl.a. genom kopplingen till sociala medier och nyhetsbrev. Därutöver erbjuder hemsidan en bred presentation av Vattenrådets verksamhetsområde och uppdrag. Styrelsen är nöjd med hemsidans upplyftning och godkänner att den publiceras för allmänheten.

Anna berättar att hon också blivit kontaktad om ett projekt inom RISE, Research Institutes of Sweden. Där letar man efter partners som kan ingå i en projektansökan som skulle kunna kopplas till vår mellankommunala samverkan. Medverkan skulle kunna ge ett ekonomiskt bidrag men det är oklart hur och i vilken utsträckning vi från vattenrådet, främst Anna, blir engagerade. Kanske är det också något tidigt att ge oss in i nya projekt under tiden vid etablerar vårt eget LOVA-projekt. Anna håller kontakt med RISE för mer underhandsinformation.

4. Förslag till remissvar Samråd – Vattenförvaltning i Västerhavets vattendistrikt.

Lennart går igenom den process som ligger bakom förslaget till remissvar från Vattenrådet. Svaret som avser det mycket omfattande samrådsmaterialet från vattenmyndigheterna i Sverige är framtaget av Lennart och senare behandlat av arbetsutskottet den 8 april. En ny version togs fram efter det mötet. Svaret går översiktligt igenom. Lennart pekar på vissa punkter som känts mer relevant att yttra sig över än andra.

Johan Hillström har lämnat en separat bilaga med remissvar från vattenkraftsmedlemmarna inom Vattenrådet – Vänerns sydöstra tillflöden. Svaret handlar till stor del om de brister som Vattenmyndigheten uppvisar och om den osäkerhet som finns vad gäller hur den småskaliga vattenkraften drabbas av förslagen i samrådet. Johan menar att mycket grundas på expertbedömningar istället för besök i fält. När omprövningar av vattenkraftverken aktualiseras kan det bli väldigt mycket utredningar för den enskilde kraftägaren, utredningar som Vattenmyndigheten istället skulle ha gjort. Vattenmyndigheten har under lång tid byggt upp förväntningar utan att det i realiteten händer något.

Efter diskussion ger styrelsen Johan i uppdrag att arbeta om kraftägarnas remissvar över helgen och i samråd med Lennart komma fram till en slutversion med något lägre tonläge. Det slutliga remissvaret från kraftägarna läggs med som bilaga till Vattenrådets remissvar. Styrelsen beslutar att delegera till Lennart och Johan att skicka in remissvaret samt en bilaga från vattenkraftsägarna i Vattenrådet.

* Samråd MKN för den nationella prövningsplanen för vattenkraft (NAP). Lennart har inte engagerat sig i detta ärende eftersom vi inom Vänerns sydöstra tillflöden inte är aktuella förrän framåt 2033 eller möjligen några år innan. Johan tycker också det är rimligt att lämna detta samråd åt sidan nu.

5. Förslag till verksamhetsplan och budget för 2021-2022

Lennart har upprättat ett förslag till verksamhetsplan för 2022 som behandlats av arbetsutskottet den 8 april. Den största skillnaden mot tidigare års planer är att vi förväntar oss en hel del aktiviteter inom LOVA-projektet som har inramningen samverkan mellankommunalt, lokalt samt åtgärder mot övergödning. En annan händelse är att vi ska besluta om ett nytt reviderat recipientkontrollprogram för 2023-2027. Johnny föreslår att vi även tar in en punkt om att öka informationsinsatserna gentemot medlemskommunerna. Kanske i form av ett lättfattligt kompendie om Vattenrådet och dess verksamhet.

När det gäller budgeten så har Monica och Lennart nyligen kommit fram med ett förslag. Förseningen har sin grund i att styrelsen tidigare beslutat att upphandla kontrollprogrammet enligt LOU. Detta kräver att vi vänder oss till kommunala upphandlingsorganisationer, som dock aviserat att inte tillräckligt med tid finns för en regelrätt upphandling förrän i slutet av året. Beslut har därför fattats att förlänga nuvarande

program ett år. Priser för 2022 har inhämtats från Pelagia som administrerar Eurofins AB och Calluna AB samt från Medins. Svar från dessa inkom nyligen.

I budgeten har även LOVA-projektet tagits in som periodiserat bidrag från Vattenmyndigheten samt periodiserad totalkostnad per år. Mycket är osäkert hur detta projekt kommer att fortlöpa ekonomiskt. Likaså är upphandlingen av nytt kontrollprogram inför 2023 en faktor som vi budgetmässigt får ta ställning till framöver.

Verksamhetsplanen för 2022 och budgeten för 2021-2022 godkänns av styrelsen.

Verksamhetsplanen kompletteras dock med ett tillägg avseende information till kommunerna. VP och budget behandlas vidare på rådsstämman den 28 maj.

6. Ekonomi

Ekonomi

* 2020 års bokslut.

Monica går igenom bokslutet för 2020. Uppställningen liknar den som brukar redovisats på möten och stämmor. Det pågående LOVA-projektet finns här med som en periodiserad intäkt och en sammanslagen post på kostnadssidan. Större kostnader under året är Sundh Miljö och inventeringen av vandringshinder. Inga kostnader finns för Vattendag eller kurser och konferenser. Den utgående behållningen är mycket större än beräknat beroende på att vattensamordnaren anställdes först i december. Tillgångarna på bankkontot överstiger 2,7 Mkr. Resultatet för året är -96 363,80 kr.

Monica har även gjort en separat sammanställning över de ekonomiska händelserna inom LOVA-projektet. Det som märks hittills är förutom lönekostnader i december inköpen av dator och telefon.

Den egna tiden för Vattenrådet, främst sekreterarens insatser, bokförs separat. Även tid som andra kommuner bidra med i utvecklingen av LOVA-projektet bokförs av Anna.

* Förlängning av LOVA-projektet "Vattensamordnare".

Eftersom LOVA-projektet kom igång först den 7 december har länsstyrelsen uppmanat oss att lämna in en begäran om förlängning vilket vi gjort. Länsstyrelsen har godkänt begäran vilket innebär att projektet fortlöper till den 7 juli 2024. Avrapportering till länsstyrelsen görs i oktober varje år.

7. Rådsstämman den 28 maj

* Verksamhetsberättelse för 2020.

Lennart går igenom förslaget till verksamhetsberättelse för 2020. Verksamhetsberättelsen godkänns av styrelsen. Verksamhetsberättelsen behandlas vidare på rådsstämman den 28 maj.

8. Övriga frågor

* Recipientkontrollprogrammet

Ett förslag till nytt kontrollprogram togs fram tidigare under våren. Upphandling sker enligt LOU i slutet av detta år eller början av nästa år. Under våren 2022 beslutas om fortsättning. Programmet fastställs av rådsstämman i maj. Det nya programmet börjar gälla januari 2023.

* Rapport från elfiskeundersökningen 2020.

Lars Pettersson, Terra-Limnogruppen AB, berättar om det utförda elfisket från 2020. 29 punkter har undersökts. Tidigare fynd av öring, ål, stensimpa, bäcknejonöga och lake har varit styrande vid urvalet av provpunkter. En del av dessa har inte fiskats sedan mitten av 1990-talet och då av andra än Vattenrådet medan andra punkter fiskades vid Vattenrådets fiske 2013. Flertalet punkter återfinns i Lidans vattensystem och inte minst i Flians delavrinningsområde vilket utgörs av avrinning uppströms och nedströms Hornborgsjön, till Lidan vid Lovene. Lars går igenom tätheterna av olika fiskarter från 2020 och jämför en del av dem med 2013 års resultat. Stora skillnader förekommer ibland vilket bero på många orsaker såsom variationer i vattenföring, justering av provtagningsplatser, temperatur, generella populationsförändringar m.m. Det finns både punkter med ökad och minskad täthet räknat på antal fiskar av en art/m².

Artsammansättningen av fisk visar tydliga mönster när det gäller uppströms liggande delar av vattensystemen på kambrosilurisk berggrund, och nedströms liggande delar på annan berggrund och andra jordarter. Avståndet från Vänerns styr också hur många arter man har chans att se. Ju närmare Väner desto flera arter.

Lars avslutar med att påpeka vikten av att göra bra åtgärder för vandrande fisk. De delar av vårt undersökningsområde som bör prioriteras framöver är fysiska åtgärder i Flian från nedströms Ardala till uppströms Hornborgsjön. Även Mariedalsån och Öredalsån har hög prioritet medan de naturliga hindren i Nossan inte bör åtgärdas.

Även en översyn av punkterna bör göras. Vissa punkter är inte lämpliga längre bl.a. på grund av ökad vattenföring. Lars har förslag på alternativa platser för framtida fisken.

Lennart Sundh, sekreterare

Dan Gabrielsson
ordförande

Daniel Andersson
justeringsperson